

For manuellterapi – og fysioterapi

Norsk Manuellterapeutforening arbeider for å utvikle faget og for gode, moderne løsninger til beste for muskel- og skjelettpasientene. Dette kommer hele fysioterapien til gode.

I et oppsiktsvekkende innlegg på Fysioterapeutens nettsted fremsetter Lennart Bentsen i Norsk Fysioterapeutforbund en rekke uriktige påstander og beskyldninger. Det er beklagelig at NFF generelt og faggruppeteleder Bentsen spesielt bruker ressurser og energi på å motarbeide faget og NMF. Dette er en uheldig måte å arbeide på, [se her...](#)

Et fagmiljø-problem

Bentsens innlegg illustrerer dessverre et problem innenfor deler av fagmiljøet: Det er blitt vanlig og helt akseptert å snakke andre ned.

NMF ønsker ikke å bidra til en debatt på dette nivået. Det må være tillatt å ha ambisjoner på egne vegne, og på samme måte å omtale viktige fremskritt for egen del, men vi vil ikke snakke *mot* fysioterapi. NMF har eksempelvis arbeidet for styrking av grunnutdanningen i fysioterapi, blant annet ved å argumentere for at fysioterapiutdanningen bør bli femårig, [se her...](#) Merkelig nok har ikke NMF fått gehør fra NFF for dette arbeidet, selv om en utvidet grunnutdanning vil innebære et betydelig styrking av pasienttilbudet. NFF på sin side virker være sementert i at en treårig grunnutdanning er tilstrekkelig, til tross for at stadig flere profesjonsutdanninger utvides til å bli femårige i tråd med økende krav til innhold.

Vi ønsker å snakke *for* manuellterapi, om hva som kan utvikle faget og helsetjenestene. Et eksempel: NMF krevde og fikk i fjor gjennomslag for en takst for ultralydundersøkelse. Bakgrunnen var at vi mener at det representerer et faglig løft å integrere ultralyddiagnostikk i avtalepraksisene. Det forutsetter at moderne utstyr – som naturlig nok medfører økte kostnader – tas i bruk i klinikkene. Mange manuellterapeuter har tatt videreutdanning i muskel-/skjelettultralyd. Ultralydtaksten er imidlertid ikke forbeholdt manuellterapeuter alene. Det var heller ikke NMFs krav. *Alle fysioterapeuter* med relevant kompetanse kan bruke taksten. Da er det både uheldig og beklagelig at NFF med brodd mot manuellterapeutene har vært opptatt av å kritisere Helse- og omsorgsdepartementet for å innfri vårt krav, og for at staten ikke i stedet har vært nok opptatt av å «utjevne» fysioterapeutenes og manuellterapeutenes takster.

LO og politikerne

Sykdom og skader relatert til muskel- og skjelettdiagnoser er den viktigste årsaken til sykefravær og nye uførepensjoner. Cirka 60 prosent av konsultasjonene i en presset fastlegetjeneste skyldes muskel- og skjelettlidelser. De samfunnsøkonomiske kostnadene beløper seg årlig til et tresifret antall milliarder kroner. Det er derfor ikke til å undres over at både LO, stortingspolitikere i Ap, SV, KrF og Frp, arbeidstakere og næringsliv er opptatt av tjenestetilbudet til muskel- og skjelettpasientene. Når det nylig har vært lansert forslag om å autorisere naprapater og osteopater som løsning på problemene innenfor muskel- og skjelettområdet, er det ikke unaturlig at politikerne prøver å se ting i sammenheng og ser etter hva som kan forbedre tjenestetilbudet. Det gleder oss at stadig flere ser manuellterapeuter som en del av løsningen, og ikke et problem, slik Bentsen gjør.

Ikke trussel, men mulighet

Historien viser at fagutvikling innen manuellterapien også fremmer fysioterapien. Bentsen synes å indikere det motsatte. Erfaringen viser gang på gang at krav manuellterapeuter kjemper igjennom, i neste omgang kommer fysioterapeutene til gode. Det var det selvstendige arbeidet i manuellterapeutenes gamle faggruppe som i 2005 ledet fram til direkte pasientadgang og at manuellterapeuter fikk fullmakter til å sykmelde, henvise til spesialist og

rekvirere bildediagnostikk. Dette fikk vi til, på tross av – ikke på grunn av NFF. NFF burde heie på alle som fremmer fagutvikling, men det har ikke vært NFFs kjennemerke.

12 år etter, i 2018, innførte staten – nettopp med henvisning til manuellterapeutene – direkteadgang til alle fysioterapeuter.

Karrieremuligheter

Dersom NMF lykkes i arbeidet med å utvide utdanningskapasiteten innen manuellterapi, vil det også være bra for fysioterapeuter.

Vi erfarer at det er et sterkt ønske blant fysioterapeuter om å utdanne seg til manuellterapeuter og skaffe seg mer kompetanse. Søkningen til studiet er stort, og det er skyhøye krav for å komme inn. Manuellterapeutene er den eneste gruppen innen avtaleterapien som øker i antall. NMF har også økt medlemstallet, og har nå nær 500 medlemmer. NMFs kurstilbud er i front på muskel- og skjelettområdet, og antall deltakere på våre kurs de siste tolv måneder nærmer seg 4 000. De to andre gruppene som staten/KS deler tjenesten inn i, fysioterapeuter og psykomotorikere, blir enten færre eller står stille.

Antallet søkere til fysioterapiutdanningene er redusert med 600 det siste året, [se her...](#), noe som burde være årsak til bekymring.

Utvikling av et bedre studietilbud for manuellterapeuter er derfor også bra for ambisiøse og fremtidsrettede fysioterapeuter. Flere studieplasser av høy kvalitet styrker fagutøverne, fagets status og helsetjenesten.

Destruktivt

Hver gang det oppstår diskusjon om hvordan tilbudet til muskel- og skjelettpasientene kan forbedres ved å gjøre bedre bruk av manuellterapeutene, får vi høre fra politikerne at representanter fra NFF har tatt kontakt. Hver gang advares politikerne om at manuellterapeutene er grådige og ukollegiale, og vil ødelegge fysioterapien.

Det er mulig NFF tenker at dette er en måte å beskytte seg mot mindre innflytelse og medlemsflukt. Vi tror at denne måten å arbeide på ikke gagnar hverken fysioterapifaget eller helsetjenesten. Det er bare destruktivt, og slik aktivitet bør opphøre.

Forskjellighet kan være en styrke

Oslo Economics har utarbeidet en rapport som viser at det er til dels store forskjeller mellom fysioterapeuter, psykomotorikere og manuellterapeuter når det gjelder behandlingsforløp, antall konsultasjoner i et forløp og antall behandlede pasienter. Det gjelder generelt, men også i de tilfellene pasientene er like med hensyn til diagnose, alder, kjønn og bosted. I stedet for å anerkjenne rapporten og resultatene, drøfte hva funnene kan skyldes og eventuelt ta lærdom av det, har NFF beklaget rapporten og avskrevet den som «overfladisk», «beklagelig», «opportunistisk» og som et forsøk på å «sette grupper opp mot hverandre» ([se her...](#)).

Rapporten inneholder et stort materiale, baserer seg på analyser aldri utført tidligere og representerer unik innsikt i avtaleterapeuters kostnadseffektivitet, langt utover face value. Fysioterapitjenesten og organiseringen av den fortjener å være basert på forskning, og ikke overlates til synsing og ubegrunnede antakelser.

Basert på rapporten støtter vi forskernes konklusjon om at fordi manuellterapeutene har en annen rolle enn de andre praksistypene innen fysioterapifaget, kan den også utnyttes annerledes. Dette er ikke til forkleinselse for fysioterapeuter, som NFF later til å tro, men det kan være et bidrag til å utvikle og utvide faget.

Peter Chr. Lehne, leder Norsk Manuellterapeutforening

